

בס"ד. שיחת אור ליום ד' ב' בשלח, י"ב שבט, ה'תשכ"ו.

— לצעירי תלמידי תומכי תמימים דמאנטרעאל שיחיו, בחדרו הק' —

בלתי מוגה

א. ישנה התקנה של בעל ההילולא דאתמול ללמוד בכל יום חלק הפרשה השייך ליום זה (ובנדו"ד, ליל רביעי — מרביעי עד חמישי בפ' בשלח), בהוסיפו, שמלבד לימוד החומש ע"ד הפשט, צריך כל אחד מישראל ללמוד מזה בעניני ודרכי עבודתו לקונו.

ובכן: בפרשת היום מסופר אודות קריעת ים סוף, שע"ז היתה הצלת בני"י, ועד כדי כך, שכל בני"י הכירו בכך ושרו לה' — "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה"י¹, ולאח"ז נקבע שכל אחד מישראל יאמר שירה זו בכל יום בתפלה².

ועל זה מסופר בגמרא ומדרשים³, שכאשר הקב"ה אמר למשה "דבר אל בני ישראל ויסעו"⁴, הי' רצונו שבני"י יקפצו לים תיכף מיד כשמצווה עליהם (עוד לפני שנבקע הים), וכאשר נחשון בן עמינדב מסר נפשו וקפץ לים, אזי נבקע הים, וע"ז ניצלו בני"י מהמצריים שרדפו אחריהם, והלכו למדבר סיני לקבל את התורה, ולאחרי כן — לבנות את המשכן (והמקדש), ולהכנס לארץ ישראל.

ומביא רבינו הזקן בתורה אור בפרשתנו⁵: "איתא בתוספתא" שצריך לזכור (בכל יום) ג"כ קריעת ים סוף⁶, שזוהי מה שאומרים לאחרי ק"ש (ב"עזרת"): "וים סוף להם בקעת"⁷.

ב. והלימוד מזה לכל אחד מאתנו:

כאשר מסתכלים מסביב, ונדמה שקשה לקיים את רצון הקב"ה — צריך לידע שאין זו האמת, אלא הקב"ה רוצה לנסות כו', וכאשר מראים תנועה של מס"נ, אזי מבטל הקב"ה את כל ההעלמות וההסתרים שמכסים

(4) יד, טו.

(5) סב, ב.

(6) ברכות רפ"ב.

(7) מנחת ביכורים שם. וראה שו"ע אדה"ז

שם סס"ו סי"ב.

(1) טו, א.

(2) ראה שו"ע אדה"ז אר"ח רסמ"ט,

ורסנ"א. וש"נ.

(3) סוטה לו, א. מכילתא פרשתנו (בשלח)

יד, כב. ועוד.

על האמת, ואז רואים שיכולים לקיים את רצון הקב"ה, ולהנצל מכל הענינים הבלתי-רצויים שמפריעים לבנ"י.

ובפרטיות יותר:

בדוגמת הענין של קרי"ס שהי' אצל כל בנ"י בשוה — הנה גם עתה יש מזמן לזמן קשיים לכל אחד מישראל בעניניו.

ולדוגמא — בנוגע לתלמידי הישיבה:

ענינם של תלמידי הישיבה — שצריכים להיות מונחים בלימוד התורה במשך כל הזמן, הן בשעות שבהם צריך להיות לימוד התורה מצד סדרי הישיבה, והן בשעות שעומדות לרשותו של כל תלמיד,

— שהרי מלבד הזמן שבו צריך לאכול ולשתות ולנוח, שכן, כדי שהראש יהי' צלול ללימוד התורה, צריך לישון, לאכול ולשתות, להיות בריא כו', נשאר עדיין זמן פנוי במשך היום שעומד לרשותו של התלמיד —

והיינו, שאע"פ שמצד סדר הישיבה אינו מוכרח ללמוד בזמנו הפנוי — צריך הבחור ללמוד בגלל שזוהי תורת ה', שנתנה לו, ומבקש ממנו ללמדה בכל רגע פנוי (כמדובר בארוכה בהתוועדות דאתמול⁸).

אך לפעמים נדמה לו, שלא יוכל ללמוד ריבוי שעות בהתמדה ושקידה כזו כפי שהקב"ה רוצה, ולא יוכל לקיים מצוות בהידור כפי שנדרש מיהודי — בגלל חברים לא טובים, או אינם יהודים שמפריעים לו להתנהג כפי שילד יהודי צריך להתנהג.

אמנם, כאשר יהודי — בחור ישיבה — אינו מתיירא מזה, וקופץ לים,

— מבלי הבט על כך שמסביבו ישנו "ים" של אינם-יהודים, וגם בין בנ"י ישנם כאלו שהיו צריכים ללמוד תורה, ואינם מתנהגים כן — בידעו שזהו רצונו של הקב"ה — אזי מראה לו הקב"ה "קריעת ים סוף", שמתבטלים כל המניעות וההפרעות, ויש ביכלתו למלא את תפקידו ללא קשיים, ולהרגיש את עצמו מאושר בגלל שלומד תורה בהתמדה ושקידה, באופן המביא לידי מעשה — קיום מצוות בהידור, שלכן עושה זאת מתוך שמחה,

והקב"ה שמח בו, ונותן לו את כל ברכותיו — שיהי' בריא

(8) שיחת יו"ד שבט סמ"ב (לעיל ע' 57 ואילך).

בגשמיות וברוחניות, ויצליח בלימודו, כמדובר אתמול⁹ שהקב"ה מבטיח¹⁰: "אם בחוקתי תלכו", "שתהיו עמלים בתורה" (לא סתם לימוד התורה, אלא עמל בתורה), אזי "ונתתי גשמיכם בעתם", וכל המצטרך בכדי להתברך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ג. השי"ת יעזור לכם, שתחליטו לילך בדרכים שבעל ההילולא הורה וביקש ונתן כח שילכו בהם — כל אחד מישראל, ובפרט התלמידים בישיבות שלו, ישיבות תומכי תמימים, ותעשו זאת באופן דמוסיף והולך ואור.

ואז יוסיף הקב"ה בברכותיו כהנה וכהנה — שהישיבה תרווה מכם הרבה נחת, והוריקם ירוו מכם הרבה נחת, ותגדלו להיות חסידים יראי-שמים ולומדים, "זרע ברך ה'"¹¹.

סעו לשלום, היו בריאים, ושנשמע מכם בשורות טובות.

(11) ישעי' סא, ט.

(9) שיחה הנ"ל סמ"ג (לעיל ע' 59).
(10) ר"פ בחוקתי ובתו"כ ופרש"י.